

Dogfen ir Cyhoedd

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

YMDDIRIEDOLAETH
ELUSENNOL YNYS MON
ISLE OF ANGLESEY
CHARITABLE TRUST

---

21 Ionawr/January, 2016

At : Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn fel ymddiriedolwr
Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn

Annwyl Aelod,

CYFARFOD O'R YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Gofynnir i chwi fod yn bresennol mewn cyfarfod o'r Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn ar **ddydd Mercher, 27 Ionawr, 2016 am 2.00 o'r gloch y prynhawn, yn Siambr y Cyngor, Swyddfeydd y Cyngor, Llangefni** i ystyried y materion a nodir yn y rhaglen atodol.

Yr eiddoch yn gywir,
Dr. Gwynne Jones

YSGRIFENNYDD

To : Members of the Isle of Anglesey County Council as Trustee
of the Isle of Anglesey Charitable Trust

Dear Member,

MEETING OF THE ISLE OF ANGLESEY CHARITABLE TRUST

Your attendance is requested at a meeting of the Isle of Anglesey Charitable Trust on **Wednesday, 27 January, 2016 at 2.00 p.m., at the Council Chamber, Council Offices, Llangefni** to consider the matters noted in the attached agenda.

Yours sincerely,
Dr. Gwynne Jones

SECRETARY

Ysgrifennydd/Secretary : Dr. Gwynne Jones

Trysorydd/Treasurer : Mr. Marc Jones

Swyddfa'r Sir/County Offices,
Llangefni, Ynys Môn. LL77 7TW. Tel: (01248) 750057

R H A G L E N

1 **DATGANIAD O DDIDDORDEB**

Derbyn unrhyw ddatganiad o ddiddordeb gan unrhyw Aelod neu Swyddog parthed unrhyw eitem o fusnes.

2 **COFNODION** (Tudalennau 1 - 4)

Cyflwyno, i'w cadarnhau, gofnodion yr Ymddiriedolaeth Elusennol a gafwyd ar 15 Rhagfyr, 2015.

3 **ADRODDIAD BLYNYDDOL 2014/15** (Tudalennau 5 - 22)

Cyflwyno adroddiad gan y Trysorydd mewn perthynas â'r uchod.

4 **CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD** (Tudalennau 23 - 24)

Ystyried mabwysiadu'r canlynol :-

'O dan Adran 100(A)(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wag a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn, oherwydd gallai olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 12, Rhan 1 o Atodlen 12A i'r Ddeddf honno a'r Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm.'

5 **PROSES DYFARNU GRANTIAU 2016/17** (Tudalennau 25 - 44)

Cyflwyno adroddiad gan y Trysorydd mewn perthynas â'r uchod.

6 **CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD**

Ystyried mabwysiadu'r isod:-

"Dan Adran 100 (A)(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitemau a ganlyn, oherwydd y posibilrwydd y caiff gwybodaeth eithriedig ei rhyddhau fel y diffinnir hi yn Atodlen 12A (Paragraffau 13,14 a 16) y Ddeddf."

7 **CYFREITHWYR ALLANOL**

I apwyntio cyfreithwyr allanol i gynghori a gweithredu ar ran Ymddiriedolaeth ar amrywiol faterion ar ôl derbyn adroddiad ac argymhelliad y Panel a sefydlwyd i sgorio y tendrau a dderbyniwyd.

Ysgrifennydd i adrodd.

Pwyllgor Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Rhagfyr, 2015

PRESENNOL:	Victor Hughes (Cadeirydd) T Ll Hughes (Is-Gadeirydd)
	Jeffrey M. Evans, Jim Evans, John Griffith, K P Hughes, W T Hughes, Llinos Medi Huws, H E Jones, R Ll Jones, G O Jones, R.Meirion Jones, Alun W Mummery, R G Parry OBE, Dylan Rees, P S Rogers, Alwyn Rowlands, Dafydd Rhys Thomas, Ieuan Williams
WRTH LAW:	Ysgrifennydd, Trysorydd.
	Swyddogion o Gyngor Sir Ynys Môn (y cyfeirir atynt o hyn ymlaen yn ôl teitlau eu swyddi gyda CSYM)
	Rheolwr Gwasanaethau Cyfrifeg (BHO), Rheolwr Cyllid (CK), Cyfrifydd Cyfalaf a Rheoli Trysorlys (GJR), Cynorthwy-ydd Gweinyddol (CS), Swyddog Pwyllgor (MEH).
YMDDIHEURIADAU:	R Dew, Carwyn Jones, A M Jones, Richard Owain Jones, J A Roberts a Nicola Roberts
HEFYD YN BRESENNOL:	Dim

1 DATGANIAD O DDIDDRORDEB

Datganodd Mr. R. Meirion Jones ddiddordeb personol a rhagfarnus mewn perthynas ag Eitem 8 a gadawodd y cyfarfod yn ystod y drafodaeth a'r pleidleisio.

Dywedodd Mr. H. Eifion Jones ei fod yn datgan diddordeb personol yn Eitem 8 gan ei fod yn aelod o Bwyllgor Apêl Codi Arian ar gyfer Eisteddfod Llanidan. Nododd nifer o Aelodau eraill yr Ymddiriedolaeth eu bod hwythau hefyd yn aelodau o Bwyllgorau Apêl i Godi Arian ar gyfer Eisteddfodau Lleol o fewn eu hetholaethau. Dywedodd Ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth y gofynnwyd am gyngor y Swyddog Monitro cyn y cyfarfod ac mai'r cyngor a gafwyd gan y Swyddog Monitro oedd y gallai aelodau'r Ymddiriedolaeth gymryd rhan yn y drafodaeth ar yr egwyddor o dderbyn cais gan Gadeirydd Pwyllgor Gwaith yr Eisteddfod. Fodd bynnag, os bydd yr Ymddiriedolaeth yn penderfynu cefnogi'r cais am arian tuag at yr Eisteddfod Genedlaethol a gynhelir ar yr Ynys yn 2017 dywedodd y byddai angen gofyn am gyngor cyfreithiol pellach.

2 COFNODION

Cadarnhwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Medi, 2015 fel rhai cywir yn amodol ar newid i fersiwn Gymraeg y cofnodion yn Eitem 4 i ddarllen: -

'Cododd Aelod y mater bod rhaid i Aelodau sefyll i siarad yng nghyfarfodydd y Cyngor Sir yn unol â 4.1.24.1 yn y Cyfansoddiad.'

3 ADRODDIADAU IS-BWYLLGORAU O'R YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL

- **Pwyllgor Grantiau Cyffredinol**

Cadarnhawyd bod cofnodion y cyfarfod o'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol a gynhaliwyd ar 8 Gorffennaf, 2015 yn gywir ac fe'u mabwysiadwyd lle bo angen.

- **Pwyllgor Buddsoddi a Chontractau**

Cadarnhawyd bod cofnodion y cyfarfod o'r Pwyllgor Buddsoddi a Chontractau a gynhaliwyd ar 26 Tachwedd, 2015 yn gywir ac fe'u mabwysiadwyd lle bo angen.

MATERION YN CODI

Rheoli Buddsoddiadau

Cyflwynwyd - y dyfyniad canlynol o gofnodion y Pwyllgor uchod fel a ganlyn: -

'Argymell i'r Ymddiriedolaeth Elusennol lawn bod y £3 miliwn o werthu tir Rhosgoch yn cael ei roi ym mhortffolio cyfredol yr Ymddiriedolaeth Elusennol.'

PENDERFYNWYD bod y £3 miliwn o werthu tir Rhosgoch yn cael ei roi ym mhortffolio cyfredol yr Ymddiriedolaeth Elusennol.

4 DIWEDDARIAD AR GRANTIAU 2015/16

Cyflwynwyd - adroddiad y Trysorydd mewn perthynas â'r sefyllfa ynghylch grantiau a ddyfarnwyd yn 2015/16 ac a oedd yn rhoi gwybodaeth am incwm buddsoddi a diweddariad ar grantiau a ddyfarnwyd mewn blynyddoedd blaenorol.

Adroddwyd bod y tabl yn yr adroddiad yn dangos y dyraniad grantiau ar gyfer 2015/16. Y cyfanswm a neilltuwyd ar gyfer y flwyddyn oedd £737,766 ac roedd £128,537 o'r swm hwnnw wedi ei hawlio hyd yn hyn (17.4%). Nid oes rhaid i'r sefydliadau hawlio eu dyraniad yn 2015/16 gan fod amod y grant yn dweud 'Bydd raid cwblhau unrhyw gynllun cyfalaf cyn pen 4 blynedd i flwyddyn dyrannu'r grant. Bydd unrhyw ddyraniad sydd ar ôl heb ei ddefnyddio ar ddiwedd 4 blynedd ariannol yn cael ei drosglwyddo'n ôl i Gronfa'r Ymddiriedolaeth'.

Rhaid cwblhau unrhyw gynllun cyfalaf cyn pen 4 blynedd ar gyfer y flwyddyn dyrannu'r grant. Bydd unrhyw ddyraniad sy'n weddill heb ei ddefnyddio ar ddiwedd 4 blynedd ariannol yn cael ei drosglwyddo yn ôl i'r Gronfa Ymddiriedolaeth.

Mae'r adroddiad blynyddol drafft ar gyfer 2014/15 yn dangos Incwm o £515,804 o'r buddsoddiadau o gymharu â £499,915 yn 2013/14. Mae'r dyraniad grant o £737,766 yn 2015/16 yn uwch na'r ffigyrau hyn ac yn debygol o fod yn uwch na'r incwm a ragwelir ar gyfer 2015/16. Fodd bynnag, dylid nodi bod lefel y grantiau a ddyfarnwyd yn llai na'r twf a ragwelir yng ngwerth y gronfa.

'Roedd tabl yn dangos y dyraniad grant ym mlynnyddoedd ariannol 2008-2015 wedi'i gynnwys yn yr adroddiad. 'Roedd y tabl yn dangos bod dyraniadau grant o £469,863 o'r blynyddoedd cynt wedi eu dwyn ymlaen i 2015/16. Hyd yma, talwyd £306,654, sef 65% o'r cyfanswm a ddygwyd ymlaen. Mae hyn yn gadael balans o £163,208.92. O'r balans hwn, mae £29,238.19 ohono'n grantiau a gafodd eu dyfarnu dros 4 blynedd yn ôl ac felly ni chawsant eu hawlio yn unol ag

amodau dyfarnu'r grant. Cynigiwyd yn yr adroddiad y dylai Swyddogion yr Ymddiriedolaeth ysgrifennu at y sefydliadau unigol nad ydynt wedi hawlio eu dyraniad grant yn ystod y cyfnodau 2008/09 i 2010/11 i'w hysbysu bod y grant wedi cael ei dynnu'n ôl yn unol â chanllawiau'r Ymddiriedolaeth Elusennol bod raid cwblhau prosiectau cyn pen pedair blynedd i'r dyfarniad grant.

'Roedd aelodau'r Pwyllgor yn ystyried y dylid cysylltu gyda sefydliadau nad ydynt wedi hawlio'r grantiau a ddyfarnwyd yn 2010/11 i ganfod a ydynt yn gallu cyflawni eu prosiectau a hawlio'r grant a ddyfarnwyd iddynt.

PENDERFYNWYD: -

- **Awdurdodi Swyddogion yr Ymddiriedolaeth i ysgrifennu at y sefydliadau unigol nad ydynt wedi hawlio eu dyraniad grant yn ystod y cyfnodau 2008/09 a 2009/2010 i'w hysbysu bod y cynnig o grant wedi cael ei dynnu'n ôl erbyn hyn.**
- **Awdurdodi Swyddogion yr Ymddiriedolaeth i ysgrifennu at y sefydliadau unigol nad ydynt wedi hawlio eu dyraniad grant yn ystod y cyfnod 2010/11 i weld a ydynt yn gallu cwblhau eu prosiectau a hawlio'r grant a ddyfarnwyd iddynt.**
- **Nodi bod y lefel gwariant cyfredol yn uwch na'r incwm a gynhyrchir sy'n cael effaith ar falans cyfalaf cyffredinol y buddsoddiadau.**

5 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol: -

"Dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol ar y sail y gallai olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12A (Paragraffau 14 a 16) o'r Ddeddf honno. "

6 LLYWODRAETHIANT A GWEINYDDIAETH YR YMDDIRIEDOLAETH I'R DYFODOL

Cyflwynwyd - adroddiad Ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth mewn perthynas â'r uchod.

Dywedodd Ysgrifennydd Ymddiriedolaeth fod cyfarfod blaenorol yr Ymddiriedolaeth Elusennol llawn a gynhaliwyd ar 22 Medi, 2015 wedi codi mater gweinyddiaeth yr Ymddiriedolaeth i'r dyfodol a'r posibilrwydd o benodi Ymddiriedolwyr o'r tu allan i'r Cyngor. Yn dilyn trafodaethau, penderfynwyd y dylai Panel o Aelodau'r Ymddiriedolaeth Elusennol a Swyddogion gyfarfod ac adrodd ar eu trafodaethau mewn cyfarfod i'r dyfodol. Adroddwyd ar ganfyddiadau'r Panel i'r Ymddiriedolaeth ynghylch aelodaeth, materion llywodraethiant a gweinyddiaeth yr Ymddiriedolaeth i'r dyfodol.

'Roedd cynrychiolydd cyfreithiol yr Ymddiriedolaeth wedi defnyddio trafodaethau'r Panel i lunio Manyleb ar gyfer Cyngor a Gwaith ar Lywodraethiant a Gweinyddiaeth yr Ymddiriedolaeth a oedd ynghlwm fel Atodiad 1 i'r adroddiad.

PENDERFYNWYD: -

- **Nodi'r Fanyleb ar gyfer Cyngor a Gwaith ar Lywodraethiant a Gweinyddiaeth Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn.**
- **Awdurdodi cyllideb ddigonol i dalu unrhyw gwmni o Gyfreithwyr a benodir i wneud y gwaith yn unol â thelerau'r Cytundeb Fframwaith y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol perthnasol.**

- **Awdurdodi Ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth i: -**
  - **benodi cwmni addas o Gyfreithwyr ar ôl i'r Panel ac unrhyw swyddogion a ddewisir ganddo werthuso'r cynigion;**
  - **gwneud unrhyw benderfyniad arall y gall bod ei angen i hwyluso naill ai penodi'r Gyfreithwyr hynny neu i gyflawni'r gwaith y gofynnwyd amdano gan gynnwys talu am y gwaith a wnaed o'r gyllideb a awdurdodwyd.**
  - **Cytuno i gynnal sesiwn gweithdy ar gyfer yr Ymddiriedolwyr i drafod y papur opsiynau ar ddyddiad ac amser i'w pennu gan Ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth.**

7 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol: -

"Dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol ar y sail y gallai olygu datgelu gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12A (Paragraff 14) o'r Ddeddf honno. "

8 CYFRANIAD POSIBL I'R EISTEDDFOD GENEDLAETHOL AR YNYS MÔN YN 2017

Cyflwynwyd - adroddiad Ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth mewn perthynas â'r uchod.

Dywedodd Ysgrifennydd Ymddiriedolaeth fod cais wedi dod i law gan Gadeirydd Pwyllgor Gwaith lleol yr Eisteddfod am gyfraniad tuag at y targed ariannol a osodwyd ar gyfer ar gyfer Ynys Môn.

PENDERFYNWYD: -

- **Cytuno mewn egwyddor i gefnogi'r Eisteddfod a gwahodd Cadeirydd y Pwyllgor Gwaith lleol i gyflwyno cais i'r Pwyllgor Adfywio;**
- **Gofyn i'r Pwyllgor Adfywio gyflwyno argymhellion o ran swm y cymorth ariannol ynghyd ag unrhyw amodau perthnasol a osodwyd ar y dyfarniad terfynol.**

'Roedd Mr Jeff Evans yn dymuno cofnodi y byddai'n well ganddo gael barn gyfreithiol annibynnol mewn perthynas â'r mater hwn.

**Mr. T. Victor Hughes
Cadeirydd**

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN	
Pwyllgor :	Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn
Dyddiad :	27 Ionawr 2016
Teitl yr Adroddiad :	Adroddiad Blynyddol 2014/15
Pwrpas yr Adroddiad :	I gyflwyno yr Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Drafft i'w Mabwysiadu
Adroddiad Gan :	Trysorydd yr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn
Gweithrediad :	Mabwysiadu'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon ac awdurdodi eu cyflwyno i'r Comisiwn Elusennau

Mae'r archwiliad o'r adroddiad blynyddol a chyfrifon drafft ar gyfer 2014/15 wedi eu cwblhau ac, felly, fe'u cyflwynir i'w mabwysiadu gan yr Ymddiriedolaeth Elusennol.

Nid oes unrhyw newidiadau sylweddol i fformat na chynnwys y cyfrifon eleni.

Gwahoddir yr Ymddiriedolaeth Elusennol i fabwysiadu'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a gyflwynir, ac i awdurdodi Cadeirydd yr Ymddiriedolaeth i arwyddo'r adroddiad blynyddol a chyfrifon ac y llythyr o gynrychiolaeth yr archwiliad.

R MARC JONES
TRYSORYDD – YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNTYS MÔN

20 IONAWR 2016

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY CHARITABLE TRUST

ADRODDIAD BLYNYDDOL

2014/2015

ANNUAL REPORT

Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn / Isle of Anglesey Charitable Trust
Swyddfa'r Sir / County Offices
LLANGEFNI
Ynys Môn
LL77 7TW.

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Swyddfa'r Sir

Llangefni

Ynys Môn

LL77 7TW

Rhif Elusen Gofrestredig : 1000818

ADRODDIAD BLYNYDDOL 2014/15

GWYBODAETH GYFREITHIOL A GWEINYDDOL

GWEITHRED YMDDIRIEDOLAETH

Sefydlwyd Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn (Rhif Elusen Gofrestredig 1000818) ar 5 Mehefin 1990 ac mae Gweithred Ymddiriedolaeth gyda'r dyddiad hwn arni yn nodi dyletswyddau, pwerau ac amodau y bydd raid i'r Ymddiriedolaeth gydymffurfio gyda nhw.

YMDDIRIEDOLWR

Unig Ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn yw Cyngor Sir Ynys Môn. Y rhai mewn swydd oedd :-

Cadeirydd	-	Thomas Victor Hughes
Is-Gadeirydd	-	Aled Morris Jones
Ysgrifennydd	-	Prif Weithredwr Y Cyngor: Richard Parry Jones
Trysorydd	-	Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) y Cyngor Dros Dro: Richard Micklewright
Cyfreithiwr	-	Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) a Swyddog Monitro y Cyngor: Lynn Ball LL.B. (Hons)

CYNGHORWYR

Y rhain oedd yn cynghori'r Ymddiriedolaeth yn ystod 2014/15:-

Bancwyr	:	HSBC Cyf Stryd Fawr Llangefni LL77 7LU
Archwilwyr	:	Y Mri W.J.Matthews a'i Fab Cyfrifwyr Siartredig 11 - 15 Y Bont Bridd Caernarfon LL55 1AB
Rheolwyr Buddsoddi:		HSBC Global Asset Management (UK) Limited 78 James's Street Llundain SW1A 1EJ

STRWYTHUR LLYWODRAETHU A RHEOLI

Sefydlwyd Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn gan Gyngor Bwrdeistref Ynys Môn, rhagflaenydd i'r Cyngor Sir, i weinyddu buddsoddiadau a brynwyd gyda'r arian a roddwyd i'r Cyngor pryd yr oedd Shell (UK) Ltd yn rhoi'r gorau i weithio'r Lanfa Olew ym Môn. Rhoddwyd yr arian hwn gan Shell (UK) Ltd dan Ddeddf Seneddol breifat - Deddf Glanfa Môn 1972, sef deddf a oedd yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor "i ddefnyddio'r arian yn un swydd er lles Ynys Môn neu ei thrigolion".

Mae gan y Cyngor Sir 30 Aelod etholedig sydd, ar gyfer gweithredu fel Ymddiriedolwr, yn cyfarfod ar wahân i'w cyfarfodydd fel awdurdod lleol. Mae Aelodau etholedig newydd yn cael eu briffio ar amcanion ac ar sut y gweinyddir yr Ymddiriedolaeth. Cefnogir yr holl Aelodau etholedig gan swyddogion y Cyngor, sy'n derbyn hyfforddiant rheolaidd fel rhan o'u swyddi. Cynhelir cyfarfodydd llawn, fel Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn, o leiaf ddwywaith y flwyddyn er mwyn penderfynu ar bolisi ac ar wariant am y flwyddyn. Mae gan yr Ymddiriedolaeth Elusennol dri phwyllgor, gyda phob Aelod o'r Cyngor yn aelod o un ohonynt (a Chadeirydd ac Is-gadeirydd yr Ymddiriedolaeth yn aelodau ex officio o bob un):-

Pwyllgor Buddsoddiadau a Chontractau oedd a deg o aelodau yn ystod y flwyddyn. Mae'r Pwyllgor hwn yn gyfrifol am weinyddu buddsoddiadau'r Ymddiriedolaeth trwy'r ymgynghorwyr buddsoddi, am faterion ynglŷn â'r eiddo sydd ym mherchenogaeth yr Ymddiriedolaeth ac am faterion cytundebol eraill.

Pwyllgor Grantiau Cyffredinol oedd a deg aelod yn ystod y flwyddyn. Mae'n penderfynu ar raglen grantiau blynyddol a gyllidir o gyllideb refeniw'r Ymddiriedolaeth Elusennol a benderfynir gan y corff llawn a'i ddirprwyo i'r Pwyllgor hwn.

Pwyllgor Adfywio oedd a deg aelod yn ystod y flwyddyn. Yn dilyn penderfyniad i neilltuo cyllid at amcanion adfywio, mae'r Pwyllgor Adfywio yn penderfynu ar grantiau adfywio ac yn monitro cynnydd ar gynlluniau adfywio.

Mae swyddogion yr Ymddiriedolaeth Elusennol ac, ar adegau, swyddogion eraill y Cyngor Sir, yn rhoi cyngor i'r Ymddiriedolaeth Elusennol yn ei gyfarfodydd. Ychydig o benderfyniadau sydd wedi eu dirprwyo iddynt.

Mae gweithgareddau dyddiol, fel y'u cymeradwyir gan yr Ymddiriedolaeth yn cael eu gweinyddu ar ran yr Ymddiriedolaeth gan Gyngor Sir Ynys Môn. Mae rhai nodweddion y broses ceisio am grant yn gyffredin i'r Ymddiriedolaeth hon a chronfeydd eraill a weinyddir gan y Cyngor Sir er mwyn hwyluso'r broses i ymgeiswyr. Nid yw'r Cyngor yn codi am wasanaethu i'r Ymddiriedolaeth.

Mae'r risgiau sylweddol y mae'r Ymddiriedolaeth yn agored iddynt, fel sydd wedi eu hadnabod gan yr Ymddiriedolwr, wedi eu hadolygu, a sefydlwyd systemau a gweithdrefnau i leihau'r risg.

AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Cyfyngir amcanion elusennol yr Ymddiriedolaeth i les cyhoeddus a chyffredinol y bobl hynny sy'n byw ar Ynys Môn, yn cynnwys:-

darparu mwynderau a chyfleusterau;
cadwraeth adeiladau;
cadwraeth a gwarchodaeth tir;
gwarchod a diogelu'r amgylchedd.

Cyrhaeddir y nod hwn trwy gyfrannu tuag at wario ar wasanaethau er lles y cyhoedd a thrwy roddi grantiau i gyrff elusennol a gwirfoddol.

Mae'r cyfyngiadau ar ddulliau rhedeg yr Ymddiriedolaeth wedi eu nodi yn y Weithred Ymddiriedolaeth. Y prif bwerau yw hybu amcanion elusennol a gwneud trefniadau i bwrpas rheoli a gweinyddu'r Ymddiriedolaeth fel y tybir yn addas.

Mae gwaddol gan yr Ymddiriedolaeth, y gellid ei wario ar yr amod bod dwy ran o dair o'r aelodau yn cymeradwyo penderfyniad i'r perwyl. Mae wedi mabwysiadu amcan tymor-hir y dylai gwerth y gwaddol dyfu yn ôl chwyddiant. Mae'r incwm buddsoddi yn cyllido rhan o gostau rhedeg Oriel Ynys Môn a rhaglen grantiau blynyddol.

POLISI DYRANNU GRANTIAU

Dyrennir grantiau o'r incwm buddsoddi blynyddol i elusennau, mudiadau gwirfoddol a chyrrff lleol eraill ar gyfer prosiectau ar Ynys Môn. Gwahoddir ceisiadau am gyllid, unwaith yn y flwyddyn fel arfer, trwy hysbysebu yn y papurau lleol. Gwneir cais trwy ffurflen gais safonol.

Gwneir dyraniadau yn flynyddol i'r mathau canlynol o brosiectau:-

Cyfleusterau Cymunedol a Chwaraeon (prosiectau cyfalaf bychain);
Neuaddau Pentref (costau rhedeg blynyddol);
Grantiau eraill (grantiau bychain unwaith-ac-am-byth yn bennaf).

POLISI YNGLŶN Â'R ARIAN WRTH GEFN

Canlyniad y strategaeth ariannol a fabwysiadwyd yn 2009 yw nad oes angen rhagor ar arian wrth gefn cyfalaf ar wahân, heblaw i adnabod ymrwymadau hanesyddol. Oherwydd gall rhai o'r ymrwymadau ariannol cael ei wneud dros gyfnod o fwy nag un flwyddyn ariannol, mae'r arian wrth gefn cyffredinol yn cael ei alluogi i fynd i ddiffyg ar yr amod fod llif arian yn ei ddod yn ôl i warged erbyn bydd yr ymrwymiad yn cael ei anrhydeddu'n llawn.

Mae'r Ymddiriedolwr yn ystyried fod lefel gyfredol yr arian wrth gefn yn ddigonol i ddarparu incwm buddsoddi yn y dyfodol ar gyfer taliadau grant a hefyd ar gyfer costau cefnogi llywodraethu.

CYFLAWNI A PHERFFORMIAD

Rhoddyd grantiau i 67 o gyrff gan ddefnyddio meini prawf y cytunwyd arnynt ac y mae'r Ymddiriedolaeth yn dal i fod yn ffynhonnell bwysig o gyllid i elusennau lleol a chyrrff chwaraeon a rhai gwirfoddol.

Parhaodd yr Ymddiriedolaeth i gyllido Oriel Ynys Môn sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor Sir.

Yn ystod y flwyddyn, roedd Oriol Ynys Môn ar agor 357 diwrnod, gan gyrraedd ei darged ar gyfer dyddiau agor.

Yn ystod y flwyddyn, ddaru'r Oriol:-

- Denu 89,019 o ymwelwyr, gostyngiad o 7.9% ar gyfanswm y flwyddyn flaenorol o 96,729;
- Cynnal 13 arddangosfa celf gyfoes a 6 arddangosfa celf hanesyddol;
- Cynnal 3 arddangosfa amgueddfa;
- Cynnal 31 o weithgareddau plant a theuluoedd;
- Cynnal 34 ymweliad addysgiadol;
- Rhoi 10 sgwrs yn y gymuned am yr Oriol a'r casgliadau;
- Cynnal 9 o weithgareddau ar gyfer grwpiau targed;
- Cynnal 27 o weithgareddau ar gyfer oedolion;
- Cynnal 10 sgwrs y tu ôl i'r llenni;
- Derbyn 75 ymholiad gan y cyhoedd ynglŷn â'r casgliadau; a
- Gweithio hefo 39 o bartneriaid, lleol a chenedlaethol yng Nghymru a thrwy gydol Prydain, ar wahanol lefelau i ehangu a datblygu enw da'r Oriol a phroffil Ynys Môn.

Yn ychwanegol, eto eleni mae wedi cael y Wobr Cynllun Sicrhau Ansawdd i Atyniadau Ymwelwyr Cymru (rhoddwyd gan Visit Wales).

PERFFORMIAD BUDDSODDI

Mae gan yr Ymddiriedolaeth bwerau buddsoddi eang sy'n cynnwys prynu stociau, cyfranddaliadau, gwariannau ac eiddo o bob math pa un a ydynt yn cynhyrchu incwm ai peidio â beth bynnag fo'r risgiau cysylltiedig. Disgrifir y pwerau hyn yn y Weithred Ymddiriedolaeth.

Mae'r perfformiad hyd yma yn erbyn yr amcan tymor-hir y dylai gwerth y gwaddol dyfu yn ôl chwyddiant, wedi ei glandro heb gynnwys gwerth y tir, fel a ganlyn:-

Ers 1990: Targed: £14.405m Gwerth ar 31/03/15: £17.074m, sef £2.669m uwchlaw'r targed.

Incwm Buddsoddiadau

Targed : £400,000 Cyflawni : £536,824, sef £136,824 uwchlaw'r targed.

Perfformiad i'w gymharu â'r meincnod

Y strategaeth gytunedig ar gyfer y tymor canol yw ychwanegu 1.5% y.f. uwchben y meincnod dros gyfnod treigl 3 blynedd, gyda'r meincnod dilynol ar gyfer dyrannu asedau:-

Ecwitiau'r DU	59%
Ecwitiau Tramor	18%
Llog Sefydlog	17%
Eraill	4%
Arian Parod	2%

Mae'r meincnod wedi bod yn effeithiol o 1 Ionawr 2011.

Portffolio o gyfranddaliadau ar wahân yw'r buddsoddiadau Ecwiti'r DU. Gwneir buddsoddiadau yn y dosbarthau buddsoddi eraill trwy fuddsoddi mewn buddsoddiadau cyfun.

Cytunwyd gyda'r Rheolwyr ar ffi yn gysylltiedig â pherfformiad, sy'n berthnasol i berfformiad yn erbyn y meincnod ym mhob blwyddyn galendr.

Mae'r ffi perfformiad a gytunwyd â'r Rheolwyr Buddsoddi yn seiliedig ar flynyddoedd calendr. Perfformiad 2014 oedd dychweliad o 4.70% o'i gymharu â'r meincnod o 4.69%. Roedd y dychweliad cyfatebol am y flwyddyn ariannol yn 11.26% (meincnod 10.10%). Roedd y perfformiad dros y tair blynedd i Ragfyr 2014 yn 11.29% (cyfartaledd blynyddol) oedd yn 1.52% o flaen y meincnod.

ADOLYGIAD ARIANNOL

Roedd yr incwm buddsoddi gros a ragwelwyd am y flwyddyn yn £450,000. Ar ei diwedd, roedd yr incwm buddsoddi yn £536,824 (2013/14 : £499,915). Yn ychwanegol, tyfodd y buddsoddiad portffolio mewn gwerth o £0.57m dros y flwyddyn.

Cynhwysir tir Rhosgoch ym mantolen yr Ymddiriedolaeth ar brisiad o £3.00 miliwn ond nid yw'n ildio incwm cymesur, ac mae'r Ymddiriedolaeth yn awyddus i weld gwireddu'r potensial.

Roedd y gyllideb refeniw am y flwyddyn yn caniatáu dyrannu grantiau o £714,178 (£316,836 yn 2013/14).

DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Ar ôl 31 Mawrth 2015, gwnaeth yr Ymddiriedolaeth y dyfarniadau grant canlynol o fewn y categorïau blynyddol arferol:-

- Cyfleusterau Cymunedol: £125k;
- Neuaddau Pentref: £80k; ac
- Oriol Ynys Môn: £ 215k.

Yn ychwanegol i'r uchod, gwnaed y dyfarniadau grant isod gan yr Ymddiriedolaeth :-

- Dyfarnwyd £60k i'r Clwb Codi Pwysau Caergybi a Môn, yn amodol ar gyflwyno fantolen o'r ganolfan ynghyd â'r monitro angenrheidiol o'r weithdrefn o brynu offer i'r ganolfan;
- Dyfarnwyd £110k i Menter Môn; a
- Dyfarnwyd £60k i Gymdeithas Amaethyddol Ynys Môn.

Ar Hydref 9, 2015, derbynodd Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn swm net o £2,916,622.80 am werthu tir yn Rhosgoch.

CYNLLUNIAU I'R DYFODOL

Mae'r datganiadau cyllidol wedi eu paratoi yn unol â'r Datganiad o Arferion Cymeradwy: Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau (2005), ac maent yn cydymffurfio â gweithred ymddiriedolaeth yr Elusen a chyfraith berthnasol.

Yng nghyfarfod yr Ymddiriedolaeth ar 27 Ionawr 2016 rhoddwyd cymeradwyaeth i Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwr ac i'r Cyfrifon sy'n ymddangos ar dudalennau 5 i 13.

Cymeradwywyd gan yr Ymddiriedolwr ar 27 Ionawr 2016

a llofnodwyd ar ei ran gan: .....

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Swyddfa'r Sir

Llangefni

Ynys Môn

LL77 7TW

Rhif Elusen Gofrestredig: 1000818

**DATGANIAD AR WEITHGAREDDAU CYLLIDOL DROS Y FLWYDDYN A DDARFU AR
31 MAWRTH 2015**

<u>2013/14</u> £	<u>Adnoddau i mewn</u>	<u>NODYN</u> £	<u>Y GRONFA</u> <u>GYFFREDINOL</u> £	<u>Y GRONFA</u> <u>GYFALAF</u> £	<u>CYFANSWM</u> £
499,239	<u>Incwm Buddsoddi</u> - Difidend a llog sefydlog ar fondiau		534,952	-	534,952
676	- Llog		1,872	-	1,872
499,915		2	536,824	-	536,824
-	Rhent Tir		-	-	-
520	Incwm arall		-	440	440
500,435	Cyfanswm Adnoddau i mewn		536,824	440	537,264
	<u>Adnoddau wedi eu gwario</u>				
	<u>Costau Cynhyrchu Cronfeydd</u>	3			
82,609	Costau Rheoli Buddsoddiadau		44,022	437	44,459
35,682	Costau Cyfreithiol a Marchnata		-	33,274	33,274
118,291	Cyfanswm costau cynhyrchu cronfeydd		44,022	33,711	77,733
382,144	Adnoddau net i mewn ar gael ar gyfer gwariant elusennol		492,802	(33,271)	459,531
	<u>Gweithgareddau Elusennol</u>				
	Grantiau er hyrwyddo amcanion yr Elusen	5			
215,000	- Cyngor Sir Ynys Môn		215,000	-	215,000
101,836	- Cyrff Cymunedol a Gwirfoddol		184,178	-	184,178
11,729	- Grantiau Eithriadol		315,000	-	315,000
-	Llai Grantiau heb eu hawlio		-	-	-
328,565	Cyfanswm cost Grantiau a Gweithgareddau		714,178	-	714,178
	<u>Llywodraethu</u>				
2,490	Ffioedd a Chostau	6	3,638	142	3,780
331,055	Cyfanswm Gwariant Elusennol		717,816	142	717,958
449,346	Cyfanswm Adnoddau wedi eu gwario		761,838	33,853	795,691
51,089	Adnoddau Net i mewn		(225,014)	(33,413)	(258,427)
	<u>Enillion a Cholledion Eraill</u>				
675,686	Enillion/(colledion) o ganlyniad i ailbrisiant a gwerthiant asedau buddsoddi		-	1,426,223	1,426,223
726,775	Symudiadau Net o Gronfeydd		(225,014)	1,392,810	1,167,796
18,136,318	Cronfeydd a ddygwyd ymlaen ar 1 Ebrill 2014		217,712	18,645,381	18,863,093
18,863,093	Cronfeydd a gariwyd drosodd ar 31 Mawrth 2015		(7,302)	20,038,191	20,030,889

YMDDIRIEDOLAETH ELUSENNOL YNYS MÔN

Swyddfa'r Sir

Llangefni

Ynys Môn

LL77 7TW

Rhif Elusen Gofrestredig : 1000818

Y FANTOLEN FEL AR 31 MAWRTH 2015

<u>2014</u> <u>£</u>		<u>NODYN</u>	<u>£</u>	<u>£</u>
3,000,000	<u>Asedau Sefydlog</u>	7		3,000,000
17,144,570	Eiddo buddsoddi	8		17,709,850
20,144,570	Buddsoddiadau			20,709,850
	<u>Asedau Cyfredol</u>			
47,542	Dyledwyr ac Incwm wedi ei gronni	9	44,684	
623,852	Arian yn y Banc		39,795	84,479
671,394				
	<u>Ymrwymadau</u> : Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn			
1,771,532	Credydwyr	10	299,927	
181,339	Grantiau heb eu talu	11	463,513	(763,440)
1,952,871				
(1,281,477)	Yr Asedau / (Ymrwymadau) Cyfredol Net			(678,961)
18,863,093	Yr Asedau Net			20,030,889
	<u>Cronfeydd</u>	12		
217,721	Cronfeydd heb eu			(7,302)
18,641,172	Cyfyngu			20,033,981
4,210	: Y Gronfa Gyffredinol			
	: Cyfalaf			
	: Grantiau i'w Dyrannu o'r Cyfalaf			4,210
18,863,093				20,030,889

Cymeradwywyd gan yr Ymddiriedolwr ar 27 Ionawr 2016.

a llofnodwyd ar ei ran gan .....

NODIADAU I'R DATGANIADAU CYLLIDOL

1. POLISIÂU CYFRIFO

- (a) **Sail Cyfrifo:** Mae cyfrifon yr Ymddiriedolaeth Elusennol wedi eu paratoi yn ôl egwyddor cost hanesyddol fel y'i cymhwyswyd gan ailbrizio asedau buddsoddi ac maent yn gyson â'r Datganiad o Ymarfer Cymeradwy ar gyfer Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau a gyhoeddwyd ym Mawrth 2005 a gweithred ymddiriedolaeth yr Elusen a chyfraith berthnasol.
- (b) **Mae'r grantiau sy'n daladwy** yn cael eu cydnabod yn y cyfrifon pan fo'r dyraniad wedi ei gadarnhau gan yr Ymddiriedolaeth, a phan mae unrhyw amod a roddwyd ar y cyllid wedi ei gyflawni.
- (c) Mae'r **incwm buddsoddiadau** yn gynwysedig yn y cyfrifon:-
- am adneuron tymor byr a balansau ar sail gronedig ddyddiol;
  - am ecwiti - pan gyhoeddir stoc fel cyn-rhandal;
  - am renti – yn y flwyddyn y mae'n codi;
  - am gronfeydd cyfun ac incwm arall, pan dderbynnir yr incwm.

Mae'r elfen gyffredin o'r stoc a dderbynnir yn lle dididend arian parod yn cael ei thrin fel incwm i'r gronfa.

- (ch) **Gwariant:** Cynhwysir gwariant ar sail gronedig. Mae costau wedi eu rhannu i gategoriâu pwrpasol yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol. Costau cynhyrchu incwm yw'r costau hynny sy'n codi'n uniongyrchol o wella, diogelu neu farchnata'r eiddo buddsoddi a chostau rheoli'r portffolio buddsoddiadau a chodi incwm buddsoddiadau.

Mae gwariant elusennol yn cynnwys grantiau i gyrff gwirfoddol a lleol a chyfraniadau i wasanaethau cyhoeddus. Mae hefyd wedi cynnwys gwariant uniongyrchol ar adeilad hanesyddol ym mherchnogaeth yr Ymddiriedolaeth. Codir y rhain yn y flwyddyn y gwneir y penderfyniad i gynnig grant. Lle mae cyrff wedi cael eu hysbysu o fwriad i gynnig grant yn y dyfodol nodir hynny heb eu cronni yn y cyfrifon.

Mae Rheoli a Gweinyddu yn cynnwys taliadau i unigolion neu gyrff eraill yn ymwneud a gweinyddu'r Ymddiriedolaeth.

- (d) **Buddsoddiadau:** Mae buddsoddiadau'r Ymddiriedolaeth wedi eu prisio yn ôl pris canolig y farchnad ar gau'r farchnad ar ddyddiad y fantolen ar wahân i fuddsoddiadau cyfun sydd wedi eu prisio yn ôl y pris bidio.

Mae enillion neu golledion o werthu neu ailbrizio buddsoddiadau yn cael eu codi ar neu eu rhoi ar gredyd yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol.

- (dd) **Eiddo Buddsoddi:** Gweler nodyn 7 i'r cyfrifon.

- (e) **Cronfeydd:** Rhoddir eglurhad o natur a phwrpas pob cronfa yn nodyn 12.

2. INCWM BUDDSODDI

Daw'r cyfan bron o incwm yr Ymddiriedolaeth o fuddsoddiadau yn nwylo'r Rheolwyr Buddsoddi. Mae'r ffioedd yn amodol ar berfformiad ac mae incwm yn cael ei ragamcanu yn net o ffioedd. Roedd cyfanswm incwm ar fuddsoddiadau (heb gynnwys rhenti tir) yn 2014/15 yn £536,824 (£499,915 yn 2013/14).

3. COSTAU CYNHYRCHU'R CRONFEYDD

Rhain yw costau rheoli'r eiddo buddsoddi a'r ffi i'r Rheolwyr Buddsoddi.

	2014/15 £	2013/14 £
Ffi'r Rheolwyr Buddsoddi	44,459	82,609
Costau Marchnata yn ymwneud â'r gwerthiant arfaethedig o'r tir yn Rhosgoch	33,274	35,932
	77,733	118,541

Mae'r gost o wella, diogelu neu farchnata'r eiddo buddsoddi yn dod o'r Gronfa Gyfalaf. Codir rhan gyntaf o ffi'r Rheolwyr Buddsoddi yn erbyn y Gronfa Gyffredinol ac unrhyw gost ychwanegol am berfformiad gwell na'r cyffredin o £437 ar gyfer 2014/15 (2013/14 : £40,940) yn erbyn y Gronfa Gyfalaf.

4. CYDNABYDDIAETH YMDDIRIEDOLWR A THRAFODION CYFFELYB

Ni dderbyniodd unrhyw aelod o'r Ymddiriedolaeth unrhyw gydnabyddiaeth yn ystod y flwyddyn. Ad-dalwyd costau teithio o £191 (2013/14: £104 i aelodau'r Ymddiriedolaeth).

5. GRANTIAU

Dyma'r gwariant elusennol uniongyrchol gan yr Ymddiriedolaeth Elusennol (a ariennir o'r Gronfa Gyffredinol, heblaw y nodir fel arall):-

	2014/15 £	No	2013/14 £	No
Cyngor Sir Ynys Môn				
- Oriol Ynys Môn	215,000	1	215,000	1
Grantiau i gyrrff cymunedol a gwirfoddol				
- Cyfleusterau Cymunedol a Chwaraeon a Chyrrff Elusennol Arall	104,178	30	35,836	14
- Y Deyrnas Gopr (Ymddiriedolaeth Treftadaeth Diwydiannol (Amlwch)	-	-	11,729	1
- Costau Rhedeg Neuaddau Pentref	80,000	36	66,000	31
Exceptional Grants				
- CCTV	195,000	1	-	-
- Gemau yr Ynysoedd	50,000	1	-	-
- Urdd Gobaith Cymru	40,000	1	-	-
- Clwb Ffermwyr Ifanc	30,000	1	-	-
	714,178	71	328,565	47

* Ariennir o Gronfa'r Grantiau a Ddyrannir o Cyfalaf

Ar dudalen 13 rhestrir y grantiau hynny gwerth dros £1,000. Mae'r 71 grant a ddangosir uchod wedi eu talu i 67 o fudiadau gwahanol.

6. LLYWODRAETHU

Gweinyddir yr Ymddiriedolaeth am ddim gan Gyngor Sir Ynys Môn, a chynrychiola'r costau Llywodraethu ffioedd i gyrff eraill am wasanaethau arbenigol a chostau teithio a chynhaliaeth aelodau'r Ymddiriedolaeth. Nid oes gan yr Ymddiriedolaeth staff. Ni wneir unrhyw daliadau i'r Ymddiriedolwr (y Cyngor) nac i unrhyw aelod neu swyddog unigol ac eithrio costau'r aelodau, ad-dalu taliadau a wnaed ar ran yr Ymddiriedolaeth, a'r gwariant at bwrpas elusennol a ddangosir yn 4 uchod. Dyma fanylion y costau Rheoli a Gweinyddu:-

	2014/15 £	2013/14 £
Ffi'r Archwiliwr - am wasanaethau Archwilio	2,325	2,000
Costau Gweinyddu	142	136
Costau Teithio a Chynhaliaeth	191	104
Ffi ymgynghori ar gyfer gweinyddiaeth yr Ymddiriedolaeth yn y dyfodol	805	250
Placiau	300	0
Eraill	17	0
	3,780	2,490

Mae costau uniongyrchol gweinyddol yr eiddo buddsoddi yn dangos fel costau yn y Gronfa Gyfalaf. Cyfanswm costau hyn oedd £142 (£136 yn 2013/14).

7. EIDDO BUDDSODDI

Yn ystod 1995 trosglwyddodd Cyngor Bwrdeistref Ynys Môn ddau ddarn o dir yn Rhosgoch a Phorth Amlwch i'r Ymddiriedolaeth a gwerth hwnnw ar y farchnad yn cael ei amcangyfrif yn £550,000. Yr oedd y tir hwn yn rhan o gytundeb terfynol cwmni Shell (UK) Cyf. (gweler Adroddiad yr Ymddiriedolwr) ac ynghlwm wrtho'r un amodau â'r rheini oedd ynghlwm wrth yr arian gwreiddiol. Gwerthwyd rhan o'r tir ym Mhorth Amlwch yn 1995/96 ac mae'r tir yn Rhosgoch yn parhau i fod ar y farchnad. Prisiwyd gweddill y tir yn Rhosgoch yn awr yn £3,000,000, sef ei werth marchnad amcangyfrifedig .

Nid oes gwerth i weddill y tir ym Mhorth Amlwch, sef amcangyfrif pris y farchnad, ac mae'n cael ei drin fel ased treftadaeth. Mae'n cynnwys un ochor i'r harbwr sy'n dyddio'n ôl i'r 18fed ganrif a hefyd Melin Mona a adeiladwyd yn gynnar yn y bedwaredd ganrif ar bymtheg. Mae'r tir yn cael ei ddefnyddio gan y cyhoedd ac mae'r Ymddiriedolaeth wedi cytuno i fynediad cyhoeddus i'r Felin ac mae'n ystyried cynigion i gyflawni ei amcanion cadwriaethol a gwarchod a diogelu'r amgylchedd yng nghyswllt y tir hwn.

Gwnaed y gwaith prisio yma gan Brisiwr y Cyngor fel ar 31 Mawrth 2015. Mae'r prisiwr yn Aelod o'r Sefydliad Brenhinol o'r Syrfewyr Siartredig (MRICS) ac mae'n gyflogedig gan y Cyngor.

Nid oes gan yr Ymddiriedolaeth Asedau Treftadaeth arall, na pholisi i gaffael yn weithredol unrhyw asedau ychwanegol o'r fath.

8. BUDDSODDIADAU

Gellir dadansoddi'r buddsoddiadau yn y fantolen fel a ganlyn:-

	2014/15 £	2013/14 £
Ecwiti'r DU	10,632,539	10,295,413
Ecwiti Tramor	3,493,115	3,322,555
Llog Sefydlog	2,308,945	2,219,798
Dewisiadau arall	863,689	793,463
	17,298,288	16,631,229
Arian Parod	409,348	503,070
Yn disgwyl setliad	2,214	10,272
	17,709,850	17,144,571

Mae arian parod a fuddsoddir yn cynnwys symiau bychain o arian tramor. Dangosir y cyfan o'r buddsoddiadau yn ôl eu gwerth ar y farchnad.

Mae'r gwerth hanesyddol cyfatebol ar 31 Mawrth 2015 fel a ganlyn:-

	<u>Gwerth Hanesyddol</u> £'000	<u>Gwerth y Farchnad</u> £'000	<u>Gwahaniaeth</u> £'000
Ecwiti'r DU	6,957	10,632	3,676
Ecwiti Tramor	3,236	3,493	257
Llog Sefydlog	2,061	2,309	248
Dewisiadau arall	944	864	(80)
	13,198	17,298	4,101

Delir y buddsoddiadau trwy reolwyr buddsoddi ac yn enw enwebeion ac mae modd gwerthu'r holl daliadau yn ddiraffferth.

Ar ddyddiad y fantolen 'roedd y daliadau unigol mwyaf mewn buddsoddiadau cyfun (HSBC UK Common Fund for Income 1,477,051 uned: 10.70% o werth y portffolio; HSBC European Growth Fund Retail 351,065 uned: 6.49% o werth y portffolio a dau HSBC Specialist Investment Funds am 799,820 uned; 5.13% a 140,060 uned: 5.51%).

	<u>Gwerth Hanesyddol</u> £'000	<u>Gwerth y Farchnad</u> £'000	<u>Enillion a Sylweddwyd</u> £'000
Dygydd Ymlaen	12,794	16,631	
Gwerthiannau ac Adbryniadau	(4,418)	(5,618)	1,146
Pryniannau ac ati	4,822	4,838	
Cyfanswm enillion/(colledion) yn ystod y flwyddyn	-	1,447	
	13,198	17,298	

Enillion/(colledion) a sylweddwyd yw'r gwahaniaeth rhwng incwm gwerthiant a chost hanesyddol y daliad a werthwyd. Cyfanswm enillion/(colledion) ar fuddsoddiadau yw cyfanswm yr enillion/(colledion) a sylweddwyd o werthu daliadau net o unrhyw newidiadau i gost hanesyddol ynghyd ag enillion/(colledion) heb eu sylweddu.

9. **DYLEDWYR A CHRONIADAU**

	2014/15 £	2013/14 £
Incwm Buddsoddi Cronedig	44,684	47,542
	44,684	47,542

10. **CREDYDWYR A CHRONIADAU**

	2014/15 £	2013/14 £
Ffi Rheolwyr Buddsoddi	10,917	10,568
Cyngor Sir Ynys Môn	286,910	1,759,139
Ffi archwilio	2,100	1,825
Costau cyfreithiol yn ymwneud â gwaredu arfaethedig o'r tir yn Rhosgoch	-	-
	299,927	1,771,532

11. **GRANTIAU NA CHAWSANT EU TALU**

Grantiau yw'r rhain a roddwyd o 2010/11 ymlaen â'r ymgeiswyr heb hawlio'r arian eto. Fel arfer mae'r grantiau hynny sydd ddim yn cael eu hawlio cyn pen pedair blynedd yn cael eu dileu, ac adlewyrchir hyn yn y ffigwr hwn.

Mae'r grantiau adfywio yn cefnogi cynlluniau lle mae'r ymgeiswyr yn hawlio taliadau dros gyfnod o flynyddoedd.

12. **CRONFEYDD**

	<u>Cronfa Cyffredinol</u> £'000	<u>Cronfa Cyfalaf</u> £'000	<u>Dyrannwyd o'r Gronfa Cyfalaf</u> £'000
Eiddo Buddsoddi	-	3,000	-
Buddsoddiadau	672	17,034	4
Asedau Cyfredol Net	(679)	-	-
	(7)	20,034	4

Mae'r arian parod dros ben yn unrhyw gronfa, nad oes ei angen ar gyfer hylifedd tymor byr, wedi ei fuddsoddi dros dro gyda'r Rheolwyr Buddsoddi.

Y **Gronfa Gyfalaf** yw gwaddol yr Ymddiriedolaeth ac mae'n waddol y mae modd ei wario. Mae'n cynnwys tir ac arian a dderbyniwyd gan Gyngor Bwrdeistref Ynys Môn oddi wrth Shell (UK) Cyf. pryd y rhoddwyd y gorau i weithio eu Glanfa Olew ym Môn, ac a drosglwyddwyd i'r Ymddiriedolaeth yn 1990 a 1995, ynghyd â'r twf cyfalaf ar y symiau hyn. O bryd i'w gilydd gellir rhyddhau cyfalaf i gyllido prosiectau penodol ar bleidlais mwyafrif o ddwy ran o dair o aelodaeth yr Ymddiriedolaeth.

Mae'r symudiadau yn y Gronfa Cyfalaf yn ymwneud ag enillion a cholledion ar fuddsoddiadau, yr elfen perfformiad o ffi y Rheolwyr Buddsoddi ac unrhyw gostau o wella, diogelu a marchnata'r tir fel y dangosir yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol.

Mae'r balans ar **Y Gronfa Gyffredinol** yn cyfateb i'r gwarged a'r diffygion a gronnwyd dros y blynyddoedd diwethaf, sef gwarged y mae'r Ymddiriedolaeth yn rhydd i'w defnyddio yn ôl yr amcanion elusennol.

Mae incwm o'r buddsoddiadau a'r costau eraill na chodir i'r gronfa cyfalaf yn y flwyddyn yn ymwneud â'r Gronfa Gyffredinol digyfngiad fel sy'n ymddangos yn y Datganiad ar Weithgareddau Cyllidol. Mae'r dyraniadau a wneir yn y rhaglen grantiau blynyddol yr Ymddiriedolaeth hefyd yn berthnasol i'r gronfa hon.

13. DADANSODDIAD O SYMUDIADAU RHWNG CRONFEYDD

	Balans dygwyd ymlaen £	Adnoddau i mewn £	Adnoddau wedi eu defnyddio £	Enillion a Cholledion £	Balans i'w ddwyn ymlaen £
General Reserve	217,712	536,824	(761,838)	-	(7,302)
Capital Fund	18,641,171	440	(33,853)	1,426,223	20,033,981
Grants Allocated	4,210	-	-	-	4,210
	18,863,093	537,264	(795,691)	1,426,223	20,030,889

Grantiau dros £1,000 / Grants over £1,000

Mudiad	Grant	Organisation
Oriel Mon	215,000.00	Oriel Mon
CCTV	195,000.00	CCTV
Gemau'r Ynysoedd	50,000.00	Island Games
Urdd Gobaith Cymru	40,000.00	Urdd Gobaith Cymru
Clwb Ffermwyr Ifanc	30,000.00	Young Farmers Club
Clwb Henoed Millbank	6,000.00	Millbank Senior Citizens Club
Clwb Rygbi Porthaethwy	6,000.00	Menai Bride Rugby Club
Cyngor Cymuned Cwm Cadnant	6,000.00	Cwm Cadnant Community Council
Neuadd Cymdeithasol & Cyn Filwyr Benllech	6,000.00	Benllech Community and Ex-Servicemen's Hall
Pwyllogr Cae Chwarae Tregele	6,000.00	Tregele Playing Field Committee
Menter Mechell	6,000.00	Menter Mechell
Cyngor Cymuned Kingsland	6,000.00	Kingsland Community Council
Ffrindiau Parc y Gors	6,000.00	Friends of Parc y Gors
Cyngor Cymuned Trewalchmai	6,000.00	Trewalchmai Community Council
Neuadd David Hughes Cemaes	5,910.83	David Hughes Hall Cemaes*
Neuadd Gymuned Brynteg	5,632.39	Brynteg Community Hall*
Canolfan Gymuned Llanfaes	4,935.00	Llanfaes Community Centre
Canolfan Gymuned Moelfre	4,756.00	Moelfre Community Centre
Neuadd Bentref Bae Trearddur	4,099.95	Trearddur Bay Village Hall*
Cymdeithas Maes Cae Cybi	3,720.00	Cae Cybi Field Association
Clwb Cychod Cemaes	3,500.00	Cemaes Boat Club
Neuadd Goffa Amlwch	3,500.00	Amlwch War Memorial Amlwch
Neuadd Gymuned David Hughes	3,500.00	David Hughes Community Centre
Canolfan Gymuned Newry	3,500.00	Newry Community Centre
Neuadd Bentref Rhosneigr	3,397.19	Rhosneigr Village Hall
Neuadd Gymuned Gwelfor	3,056.00	Gwelfor Community Centre
Neuadd Gymuned Llaingoch	3,055.57	Llaingoch Community Centre
Cyngor Cymuned Llanelian	2,923.00	Llanelian Community Council
Gwasanaeth Gwirfoddoli Morwrol	2,850.00	Maritime Volunteer Service
Neuadd y Plwyf Llandegfan	2,579.35	Community Centre Llandegfan
Neuadd Pritchard Jones Niwbwrch	2,562.00	Pritchard Jones Newborough Hall
Neuadd Bentref Gaerwen	2,544.73	Gaerwen Village Hall
Cynghrair Sefydliad y Merched Mon	2,520.00	Anglesey Federation of the Women's Institute
Neuadd Bentref Llanfaethlu	2,491.79	Llanfaethlu Village Hall
Cyngor Cymuned Bryngwran	2,398.00	Bryngwran Community Council
Neuadd Bentref Llanfaelog	2,324.63	Llanfaelog Village Hall
2474 (Cefni) Air Cadets	2,320.00	2474 (Cefni) Air Cadets
Pwyllogr Cae Chwarae Bodffordd	2,310.00	Bodffordd Playing Field Committee
Neuadd Goffa Pentraeth	2,238.00	Pentraeth Memorial Hall
Cae Chwarae Llanfaethlu	2,224.00	Llanfaethlu Playing Field
Cymdeithas Rhandir Bryn Du	2,051.00	Bryn Du Allotment Association
Neuadd Gymuned Kingsland	2,047.32	Kingsland Community Centre
Cymdeithas Chwaraeon & Cymdeithasol Porth Amlwch	1,951.57	Amlwch Port Sports & Social Association
Y Ganolfan Brynsiencyn	3,748.00	Brynsiencyn Centre*
Neuadd Goffa Bodedern	1,797.69	Memorial Hall Bodedern
Neuadd Hen Ysgol Marianglas	1,724.93	Hen Ysgol Hall Marianglas
Canolfan Goffa Porthaethwy	1,711.45	Menai Bridge War Mem Comm Centre
Neuadd Bentref Llangoed	1,568.67	Llangoed Village Hall
Neuadd Bentref Talwrn	2,766.61	Talwrn Village Hall
Clwb Ieuencid Newry	1,324.00	Newry Youth Club
Neuadd Bentref Talwrn	1,284.00	Talwrn Village Hall*
Neuadd Goffa Goronwy Owen	1,118.55	Memorial Hall Goronwy Owen
Neuadd Goffa Bodwrog	1,061.00	Memorial Hall Bodwrog*
Fforwm Anabled Taran Cyf	1,000.00	Taran Cyf Disabled Forum
Plwyf Biwmaris (Yr Eglwys yn Gymru)	1,000.00	Parish of Beaumaris (The Church in Wales)
Esgobaeth Bangor	1,000.00	Bangor Diocese
Partneriaeth Cymuned Porth y Felin	1,000.00	Porth y Felin Community Partnership
More than two allocations *	697,003.22	

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr

Yr ymddiriedolwr sydd yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwr a'r datganiadau ariannol yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo y Deyrnas Unedig (Arferiad Cyfrifo Safonol Cyffredinol y Deyrnas Unedig)

Yn ôl cyfraith elusennau Lloegr a Chymru, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwr baratoi datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi golwg wir a theg o'r elusen, yr adnoddau mewnol a'r defnydd o adnoddau yr elusen am y cyfnod. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwr:-

- (a) ddefnyddio a chymhwyso yn gyson bolisiâu cyfrifyddol addas a luniwyd;
- (b) dilyn dulliau ac egwyddorion Datganiadau Cymeradwyol o Ymarferion Elusennau.
- (c) gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon rhesymol a phwyllog i'w defnyddio yn gyson;
- (ch) datgan os yw'r polisiâu a fabwysiadwyd yn gyson gyda'r Datganiad o Weithredoedd Cymeradwyol priodol, gyda'r safonau cyfrifo priodol, yn amodol ar i'r amrywiadau sylweddol gael eu nodi a'u hesbonio yn y datganiadau ariannol;
- (d) paratoi datganiadau ariannol ar sail busnes byw onid yw'n amhriodol cymryd yn ganiataol y bydd yr elusen yn parhau i weithredu.

Mae'r ymddiriedolwr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol digonol sydd yn dangos, gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw bryd, sefyllfa ariannol yr elusen, sydd yn caniatáu iddynt sicrhau bod sefyllfa ariannol yr elusen a'r datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r Ddeddf Elusennau 2011, Rheolau (Cyfrifo a Ymadrodd) Elusennau a'r darpariaethau o fewn gweithredoedd yr ymddiriedolaeth. Yr Ymddiriedolwr sydd hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r Elusen ac felly am gymryd camau priodol i atal a darganfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn

Yr ydym wedi archwilio datganiadau ariannol Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn am y flwyddyn i'r 31^{ain} Mawrth 2015 sydd yn cynnwys y Datganiad o Weithredoedd Ariannol, y Fantolen a'r nodiadau. Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd i baratoi y datganiadau ariannol yw cyfraith cymwys a'r Safonau Cyfrifo y Deyrnas Unedig (Arferiad Cyfrifo Safonol Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Mae'r adroddiad hwn wedi ei baratoi ar gyfer yr ymddiriedolwr, fel corff, yn unol ac Adran 144 o'r Ddeddf Elusennau 2011 a'r rheoliadau o dan Adran 154 o'r Ddeddf. Mae'n gwaith archwilio wedi ei ymgymryd fel y gallwn adrodd i ymddiriedolwr yr elusen y materion hynny y mae'n ofynnol i ni adrodd mewn adroddiad archwiliwr ac i ddim pwrpas arall. Hyd at yr eithaf a ganiateir trwy gyfraith, nid ydym yn derbyn na cymryd cyfrifoldeb i unrhyw un heblaw yr elusen ac ymddiriedolwr yr elusen fel corff, am ein gwaith archwilio, am yr adroddiad hwn, nac am y farn yr ydym wedi ei ffurfio.

Priod Gyfrifoldebau Yr Ymddiriedolwr a'r Archwiliwr

Fel yr eglurir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Ymddiriedolwr, yr ymddiriedolwr sydd yn gyfrifol am baratoi y datganiadau ariannol ac am foddhau eu hunain eu bod yn rhoi golwg gwir a theg.

Yr ydym wedi ein hapwyntio fel archwiliwr yn unol ag Adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac yn adrodd yn unol â rheoliadau o dan Adran 154 o'r Ddeddf. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion cyfreithiol a rheolaethol ynghyd â Safonau Archwilio Rhyngwladol (Y Deyrnas Unedig ac Iwerddon). Mae'n ofynnol dan y safonau hynny i gydymffurfio a Safonau Moesol i Archwiliwr gan y Bwrdd Arferion Archwilio.

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Ymddiriedolwr Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn (Ymlaen)

Cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau ariannol

Mae archwiliad yn cynnwys sicrhau tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sydd yn ddigonol i roi sicrwydd rhesymol fod y datganiadau ariannol yn rhydd rhag camddatganiad sylweddol, boed hynny wedi'i achosi trwy dwyll neu gamgymeriad. Mae hyn yn cynnwys asesiad o:- os yw'r polisïau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r cwmni elusennol, wedi eu defnyddio yn gyson a'u datgelu'n ddigonol; o resymoldeb yr amcangyfrifon sylweddol a wnaethpwyd gan yr ymddiriedolwyr; a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau ariannol. Yn ogystal, 'rydym wedi darllen yr wybodaeth ariannol ac di-ariannol yn adroddiad yr ymddiriedolwyr i adnabod os oes anghysondeb sylweddol gyda'r datganiadau ariannol.

Barn ar y datganiadau ariannol

Yn ein barn, mae'r datganiadau ariannol yn:-

- rhoi golwg gwir a theg ar gyflwr materion y cwmni elusennol ar 31 Mawrth 2015, ac am yr adnoddau cyllid a'r adnoddau a ddefnyddiwyd yn cynnwys yr incwm a'r gwariant, am y flwyddyn yn diweddu bryd hynny;
- wedi eu paratoi'n briodol a'r Arferiad Cyfrifo Safonol Cyffredinol y Deyrnas Unedig ; ac
- wedi eu paratoi yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011.

Materion yr ydym angen datgan arnynt trwy eithriad

Nid oes gennym ddim i ddatgan ynglŷn â'r materion canlynol lle mae Deddf Elusennau 2011 yn gofyn i ni ddatgan i chwi os, yn ein barn:-

- bod yr wybodaeth yn Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr yn faterol anghyson gyda'r datganiadau ariannol;
- nad yw cofnodion cyfrifo cymwys wedi eu cadw;
- fod rhai datgeliadau am dal ymddiriedolwyr a benodir dan gyfraith wedi eu gwneud; neu
- nid ydym wedi derbyn yr holl o'r wybodaeth a'r eglurhad oedd ei angen ar gyfer yr archwiliad.

*W J Matthews a'i Fab
Archwiliwr Statudol
Cyfrifwyr Siartredig
11-15 Y Bont Bridd
Caernarfon LL55 1AB*

Dyddiedig:

DDIM I'W GYHOEDDI NOT FOR PUBLICATION

(Proses Dyfarnu Grantiau 2016/17: /Grant Awarding Process 2016/17:)

PRAWF BUDD Y CYHOEDD PUBLIC INTEREST TEST

Paragraff(au) 14 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972 Paragraph(s) 14 Schedule 12A Local Government Act 1972	
Y PRAWF – THE TEST	
<p>Mae yna fudd y cyhoedd wrth ddatgan oherwydd / There is a public interest in disclosure as:-</p> <p>Mae'r adroddiad sy'n atodol yn cynnwys gwybodaeth masnachol sensitif</p> <p>The attached report contains commercial sensitive information</p>	<p>Y budd y cyhoedd with beidio datgelu yw / The public interest in not disclosing is:-</p> <p>Gwybodaeth yn ymwneud â materion ariannol neu fasnachol unigolyn penodol (gan gynnwys yr Awdurdod sy'n dal y wybodaeth).</p> <p>Information relating to the financial or business affairs of any particular person (including the authority holding that information).</p>
<p>Argymhelliad: *Mae budd y cyhoedd wrth gadw'r eithriad yn fwy o bwys/~~Hai o bwys~~ na budd y cyhoedd wrth ddatgelu'r wybodaeth [* dilewch y geiriau nad ydynt yn berthnasol]</p> <p>Recommendation: *The public interest in maintaining the exemption outweighs/~~does not outweigh~~ the public interest in disclosing the information. [*delete as appropriate]</p>	

This page is intentionally left blank

Document is Restricted

This page is intentionally left blank